

VNPF

Bataviastraat 24, unit 1.13
1095 ET AMSTERDAM
T: 020-4215005
M:06-16524278
E: berendschans@vnpf.nl

Tweede Kamer der Staten Generaal

Ter attentie van de cultuurwoordvoerders
per e-mail verzonden

Amsterdam, 23 juni 2021

Geachte commissieleden, geachte cultuurwoordvoerders,

In verband met het Notaoverleg over de initiatiefnota van Peter Kwint (SP) betreffende de Nederlandse popsector aanstaande maandag 28 juni, vraagt de Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF) graag uw aandacht voor het volgende.

Dank

De VNPF dankt Peter Kwint voor dit toe te juichen initiatief.

Als u in gesprek gaat, ligt het eerste weekend na de langverwachte heropening achter ons en, met een beetje 'meewind', een gehalveerde festivalzomer voor ons. Popartiesten hebben hun kunst weer kunnen presenteren. Het publiek heeft sinds lange tijd weer kunnen genieten van *live* popmuziek, zich weer gemengd in het culturele nachtleven en verheugt zich op wat nog komen gaat. Dat is zeer hoopgevend en tegelijk ook broodnodig. De VNPF blijft de regering en minister Van Engelshoven in het bijzonder danken voor alle cultuurspecifieke en generieke steunmaatregelen die zijn getroffen. Het heeft een groot deel van de poppodia en gesubsidieerde popfestivals zeker geholpen.

Samenwerkende politici

Nu er meer mogelijk is, is het ook goed vooruit te kijken. De VNPF is van mening dat de popsector alleen versterkt kan worden als er wordt samengewerkt in de Kamer. Zoals u dat ook heeft gedaan bij het steunen van de voorgestelde specifieke corona-steunpakketten voor de cultuur; door het stellen van Kamervragen en het indienen van moties. Zo moet er ook samengewerkt worden aan het herstel, maar ook aan de toekomst van de popsector. De VNPF roept u dan ook op om u achter de popnota van Kwint te scharen.

Met name deze punten uit de popnota vindt de VNPF belangrijk*Visie op integraal popbeleid*

De VNPF hecht groot belang aan een visie op een popbeleid dat alle overheden betreft, wat leidt tot een gezonde infrastructuur en keten in de popsector. Hierin zou ook passende aandacht moeten zijn voor het niet gesubsidieerde deel van de sector, festivals met name. Daarbij opgemerkt dat er naar aanleiding van het [onderzoek van Dialogic](#) naar de stand van zaken in de popsector er verder nog geen nader contact is geweest met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) over de te nemen vervolgstappen. De VNPF denkt en werkt graag mee.

Honorariumrichtlijnen

Ook de VNPF vindt het van groot belang om in gesprek te gaan over honorariumrichtlijnen in de popsector. In navolging van [onderzoek gedaan in opdracht van het Fonds Podiumkunsten](#) vinden er al voorbereidende gesprekken plaats met [Platform ACCT](#) om hier met betrokken partijen een dialoog over op te starten. De VNPF hoopt na de komende zomervakantie te beginnen. Wat de VNPF betreft zou dit moeten leiden tot een duurzame oplossing, dat betekent op den duur ook een robuustere, meer passende en *faire* subsidiering.

Fair Practice ook toepassen op de popsector

Daarbij wil de VNPF u ook het volgende meegeven. Het risico dat door de in de nota aan u gestelde vragen wat toekomstige verzachtingsmiddelen (een soort EHBO-kit voor de popsector) bij elkaar *geshopt* worden, is namelijk aanwezig. Er moet structureel iets veranderen.

De VNPF, u, iedereen waardeert kunst en cultuur in al zijn vormen, maar het ontbreekt aan cultuurbeleid waarin dat volledig tot uiting komt. Er is sprake van een systeem dat ongelijkheid in stand houdt. Degenen die het gemakkelijkst steun krijgen, zijn vaak degenen die al eerder begunstigd zijn geweest. Ook bij het verdelen van coronasteun werd dit wederom duidelijk, zie ook de rapportage van de Boekmanstichting [Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund](#). Ons cultuursubsidie model is veelal gebaseerd op een bepaalde intrinsieke waarde van kunst en cultuur. Het verhogen en behouden van die waarde van kunst en cultuur verhoogt vooral de waarde voor degenen die er actief bij betrokken zijn. Het niet inclusieve systeem dat Nederland kent, neigt ernaar om de gecreëerde

kunst – vooral canonieke – te waarderen, maar niet de nieuwe maker, de popkunstenaar en de rest van de keten (zoals poppodia en popfestivals) die nodig is om de popartiest te laten excelleren of zich te (laten) ontwikkelen. Er zijn natuurlijk uitzonderingen. Makers verbonden aan organisaties in de zogenaamde BIS, waar het Rijk zich direct verantwoordelijk voor voelt, zitten er meer dan warmpjes bij. De VNPF is van mening dat het Rijk ook een bestelverantwoordelijkheid heeft, die verder gaat dan deze directe taak.

Cijfers & rugnummers

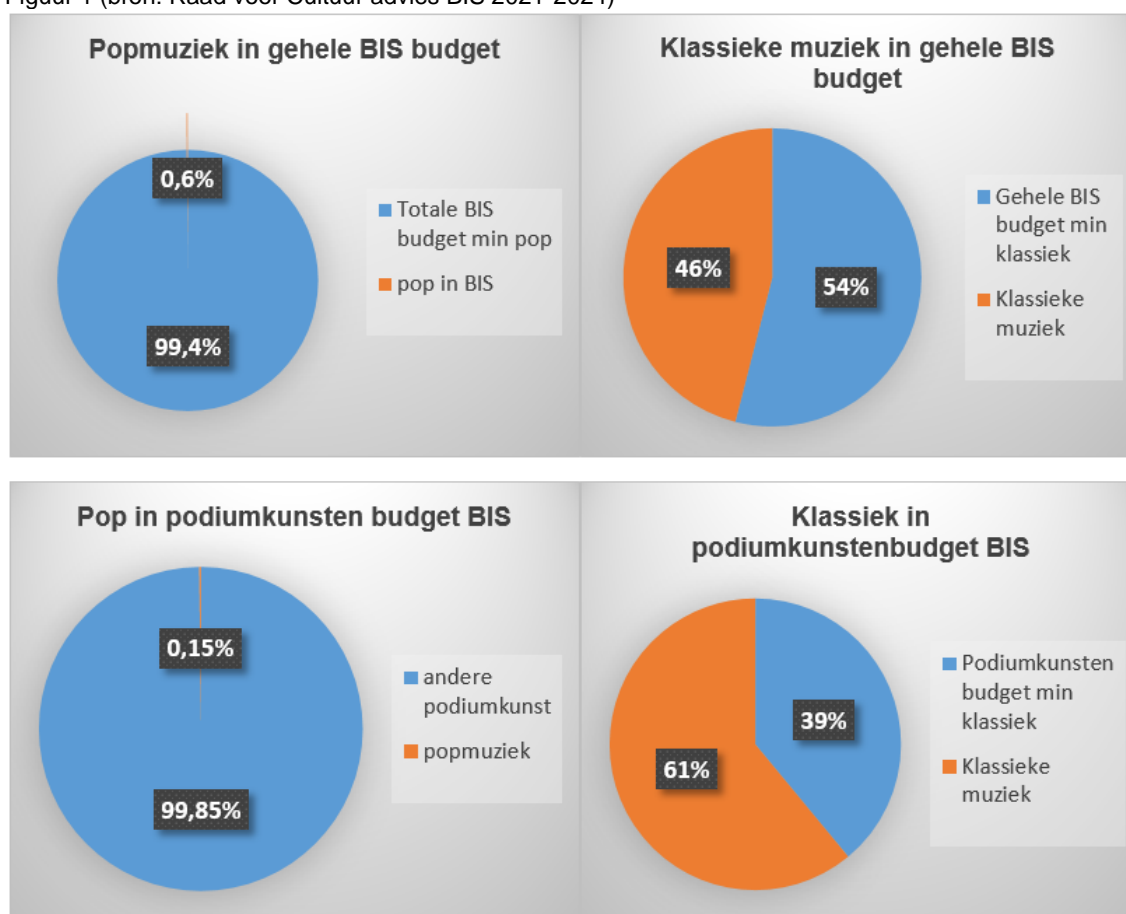
De VNPF hoort u denken: *'bewijs dat en noem eens cijfers?'*

- Bij het toekennen van middelen in de BIS ging 0,15% (€225.000,-) van het podiumkunstenbudget (€149.716.459,-) naar popmuziek. Van het gehele BIS budget (€195.963.959,-) is dat 0,6% (inclusief ontwikkelinstellingen).
- Ter vergelijking 61% van het podiumkunstenbudget gaat naar zogenaamd klassieke muziek. Zie ook figuur 1. In een taartdiagram is het aandeel pop letterlijk nauwelijks zichtbaar. Van het totale BIS budget is dat 46%¹.
- Een willekeurige vergelijking: 13% (ruim 20 miljoen) van dat totale budget gaat naar een negental theaterproducenten².
- Bij het Fonds Podiumkunsten is het iets beter, maar niet passend. In de periode 2017-2019 is 8,12%³ (ca. een twaalfde deel!) van het budget aan popmuziek uitgegeven. Let wel, een deel daarvan was een lening namelijk *Upstream:Music*. Overigens een prima regeling.
- In 2018 is o.a. het subsidiedekkingspercentage van poppodia en schouwburgen vergeleken. Dat was bij schouwburgen gemiddeld 46%⁴, bij poppodia 25%⁵. Deze verhoudingen zijn niet veranderd. Dat terwijl een flink deel van wat op de planken van die schouwburgen staat ook is gesubsidieerd en het popcircuit geen gesubsidieerd aanbod kent (op de band 'De Staat' na).

Dergelijke percentages en bedragen staan niet in verhouding met de omvang (zie figuur 3) en het belang van de popsector. Voor deze scheve verdeling is inhoudelijk geen legitieme reden te bedenken. We zijn allen gelijk, behalve als het om het ontvangen van subsidie gaat.

In één oogopslag

Figuur 1 (bron: Raad voor Cultuur advies BIS 2021-2024)

¹ Het Metropole Orkest is niet meegerekend. Het opera deel van de Nationale Opera & Ballet is wel meegerekend.

² Zie: [Advies BIS 2021 2024 culturele basisinfrastructuur | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

³ Dialogic, Stand van zaken in de Nederlandse popsector (in opdracht ministerie OCW, 2019), p.13

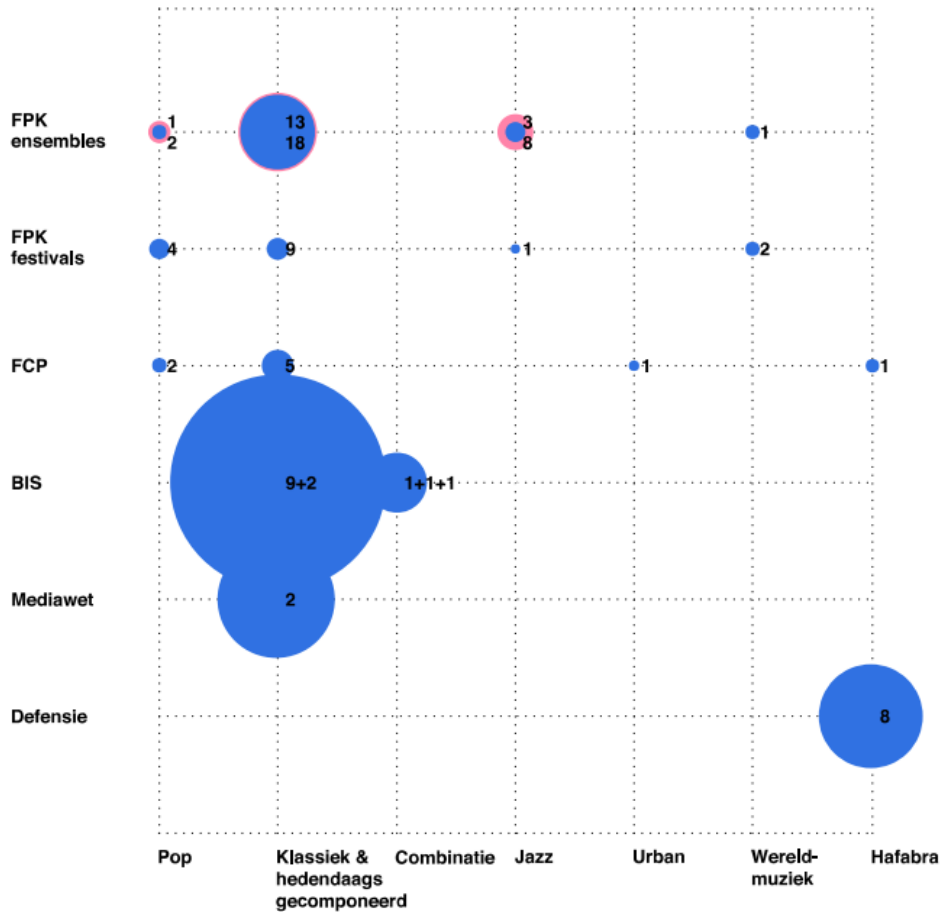
⁴ Bron: VSCD, Theater Analyse Systeem (TAS)

⁵ Bron: VNPF, Poppodium Analyse Systeem (PAS)

Deze scheve verdeling werd eind 2017 ook al geconstateerd door de Raad voor Cultuur. Zie figuur 2. Overheden werd in het muziekkadvies *De balans de behoefte* geadviseerd te kijken naar de volledige breedte van de muziek. Het advies luidde in het kort: ontwerp een integraal, inclusief muziekbeleid dat het hele veld in samenhang beziet en dat geen genres of publieksgroepen buitensluit – en trek daarvoor als overheden samen op. Daar is voor de popsector niet veel van terecht gekomen.

Figuur 2, bron: Raad voor Cultuur, *De balans de behoefte*. Pleidooi voor een integraal, inclusief muziekbeleid.

Meerjarige muzieksubsidies Rijksoverheid 2017 – 2020 naar genre ^[2]
(in aantallen, cirkelgrootte in miljoenen euro's)

Figuur 3, bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2020/51/podiumkunstactiviteiten-en-bezoek-2016-2019->

De winst van de één is het verlies van de ander

De VNPF hecht er belang aan te benadrukken dat ze voor een rijk, pluriform en veelkleurig cultuurbestel is en iedereen het zijne gunt. We zijn echter in een paradoxale situatie terecht gekomen waarin het onmogelijk is om een gewenste uitkomst te bereiken. Omdat het budget voor cultuur niet groter wordt, is de winst van de één het verlies van de ander.

De Fair Practice Code moet ook voor het gehele gevoerde Cultuurbeleid gelden. Verhoog het budget, geef de popsector een *fair share*, zodat ook de popsector gehoor kan geven aan de arbeidsmarktagenda en niet alles uit de verkoop van zoveel mogelijk bier hoeft te financieren.

Fair Practice vraagt om robuustere ondersteuning

De VNPF streeft naar een toekomstbestendige popsector. Daar horen een professionele beroepspraktijk en een verantwoorde interactie tussen vraag naar en aanbod van arbeidskrachten en artiesten bij. Daarom onderschrijft VNPF ook de Fair Practice Code en alle vijf kernwaarden die daaraan ten grondslag liggen: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. De VNPF vindt dit een gezamenlijk verantwoordelijkheid van podia, festivals, artiesten, concert promotors, publiek, brancheorganisaties, vakbonden en *last but not least* overheden. Een toekomstbestendige arbeidsmarkt in de popsector vraagt om inspanningen van iedere schakel én de bereidheid van overheden en fondsen om die financieel robuust te ondersteunen.

Alleen dan is een inclusief en pluriform popmuziekklimaat in Nederland te realiseren.

De VNPF is altijd bereid tot nader overleg,

Met vriendelijke groet,
VNPF

Berend Schans
directeur